

नागपूर व परिसरातील सार्वजनिक वाहतूक व्यवस्थेस चालना देणे, वाहतूक विषयक विविध समस्या सोडविण्याकरिता नागपूर एकीकृत महानगर परिवहन प्राधिकरणाची (NUMTA) स्थापना करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक:-एनआरडी-३३२०/प्र.क्र.४३/नवि-७
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक: १८ फेब्रुवारी, २०२२.

नागपूर महानगर क्षेत्रातील वाहतूक विषयक आव्हानांचा मुकाबला करणे आणि सर्व योजना, उपक्रम व संबंधित संस्थांमध्ये समन्वय राखून एकत्रित व परिणामकारक उपाययोजना सुचविण्याच्या दृष्टीने एका सक्षम प्राधिकरणाची निर्मिती करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. यानुषंगाने शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय:-

नागपूर महानगर प्रदेशातील वाहतूक व्यवस्था अधिकाधिक सक्षम करणे आणि संबंधित सर्व संस्थांमध्ये समन्वय राखून वाहतूक विषयक आव्हानाचा एकत्रित व परस्पर पूरक योजना व उपक्रमाद्वारे मुकाबला करण्याच्या दृष्टीने उपाययोजना सुचविण्याच्या दृष्टीने विभागीय आयुक्त, नागपूर यांच्या अध्यक्षतेखाली नागपूर एकीकृत महानगर परिवहन प्राधिकरण (Nagpur Unified Metropolitan Transport Authority) स्थापन करण्यास पुढीलप्रमाणे मान्यता देण्यात येत आहे –

१) नागपूर एकीकृत महानगर परिवहन प्राधिकरणी रचना-

अध्यक्ष	विभागीय आयुक्त, नागपूर	१.
सदस्य	जिल्हाधिकारी, नागपूर	२.
सदस्य	सभापती, नागपूर सुधार प्रन्यास	३.
सदस्य	महानगर आयुक्त, नागपूर महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण	४.
सदस्य	आयुक्त, नागपूर महानगरपालिका	५.
सदस्य	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर	६.
सदस्य	पोलीस आयुक्त, नागपूर शहर	७.
सदस्य	पोलीस अधिकारी, नागपूर ग्रामीण	८.
सदस्य	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉ. लि., नागपूर	९.
सदस्य	संचालक, नगर रचना व मुल्यनिर्धारण विभाग, पुणे	१०.
सदस्य	उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ यांचे प्रतिनिधी	११.
सदस्य	उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र विमानतळ विकास कंपनी यांचे प्रतिनिधी	१२.
सदस्य	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांचे प्रतिनिधी	१३.
सदस्य	मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ, नागपूर	१४.
सदस्य	मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नागपूर	१५.
सदस्य	महाव्यवस्थापक, मध्य रेल्वे यांचे प्रतिनिधी	१६.

१७.	महाव्यवस्थापक, दक्षिण पूर्व मध्य रेल्वे यांचे प्रतिनिधी	सदस्य
१८.	प्रादेशिक अधिकारी, भारतीय राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरण, नागपूर	सदस्य
१९.	महाव्यवस्थापक, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर आंतरराष्ट्रीय विमानतळ, नागपूर यांचे प्रतिनिधी	सदस्य
२०.	प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, नागपूर शहर	सदस्य
२१.	प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, नागपूर ग्रामीण	सदस्य
२२.	प्रादेशिक अधिकारी, पर्यावरण विभाग, नागपूर	सदस्य
२३.	परिवहन क्षेत्रातील तज्ज्ञ	सदस्य
२४.	परिवहन अभियांत्रिकी क्षेत्रातील तज्ज्ञ	सदस्य
२५.	अतिरिक्त महानगर आयुक्त, नागपूर महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण	सदस्य सचिव

(२) उपरोक्त परिच्छेदामध्ये नमूद केल्या व्यतिरिक्त ज्या व्यक्ती अथवा अधिकारी यांचा सहभाग आवश्यक असेल अशा व्यक्ती अथवा अधिकारी यांना अध्यक्षांदारे किंवा अध्यक्षांच्या परवानगीने नागपूर एकीकृत महानगर परिवहन प्राधिकरणाच्या बैठकीस निमंत्रित करता येईल.

(३) प्राधिकरणाचे कार्यक्षेत्र :-

१. नागपूर महानगर प्रदेश विकास क्षेत्राचे निर्धारित केलेले भौगोलिक क्षेत्र हे नागपूर एकीकृत महानगर परिवहन प्राधिकरणाचे कार्यक्षेत्र राहील. सदर प्राधिकरण नागपूर महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाच्या परिक्षेत्रात कार्य करील.
२. सदर प्राधिकरण हे त्यांच्या अधिपत्याखालील प्रामुख्याने परिवहन क्षेत्रात काम करणा-या संस्थामध्ये समन्वय स्थापित करेल.
३. शक्ती प्रदत्त परिवहन प्राधिकरण या नात्याने प्राधिकरणाने एकंदर परिवहन योजना, मोडल प्राधान्य, पायाभूत सुविधा प्राधान्यक्रम, आर्थिक उभारणी आणि वाटप आणि कार्यप्रणाली या संदर्भात निर्णय घेऊन शिफारशी करेल.
४. मात्र, सदर प्राधिकरण असे कोणतेही निर्णय घेणार नाही ज्यायोगे स्थानिक स्वराज्य संस्थाना घटनेने प्रदान केलेल्या स्वायत्तेमध्ये अनावश्यक हस्तक्षेप होईल.

(५) सदर प्राधिकरण खालील बाबींवर शिफारशी करू शकेल.

१. महानगराकरिता सर्व समावेशक परिवहन योजना.
२. प्रादेशिक तसेच शहर विकास आराखडा आणि प्रादेशिक परिवहन योजना यामध्ये समन्वय.
३. मोडल अग्रक्रम आणि एकात्मिकीकरण.
४. पायाभूत सुविधाचा अग्रक्रम आणि एकात्मिकीकरण.
५. पायाभूत सुविधा कार्यन्वयिता करण्याकरिता कार्यन्वय संस्थेची निवड.
६. जलद बस सेवा पद्धत.
७. आर्थिक नियोजन आणि वाटप.
८. कार्यान्वयन तंत्र, शासकीय आणि खाजगी संस्थाचा सहभाग (PPP).
९. विविध संस्थामध्ये मतैक्य निर्माण करणे.
१०. परिवहन विषयक संशोधन आणि ज्ञान.
११. परिवहन क्षेत्रात प्रशिक्षण.

१२. नागपूर महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणने सोपविलेले इतर कार्ये

(६) नागपूर महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत नागपूर एकीकृत महानगर परिवहन प्राधिकरणास कर्मचारी व तांत्रिक सहाय्य उपलब्ध करून देईल.

(७) समिती स्थापन करणे-:

१. परिवहन क्षेत्रातील विशिष्ट विषयांवर सखोल अभ्यास करण्याच्या दृष्टीने परिवहन प्राधिकरण खालील समित्या गठीत करेल.

१. योजना समिती

२. अर्थ समिती

३. परिवहन वाहतूक अभियांत्रिकी समिती

४. वाहतूक कार्यप्रणाली आणि व्यवस्थापन समिती

५. विनियमन, सुरक्षा व पर्यावरण समिती

६. वाहन तळ समिती

७. कायदा समिती

२. नागपूर महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाचे अध्यक्ष हे या समित्यांचे अध्यक्ष आणि सभासद नियुक्त करतील. आवश्यकतेनुसार या समित्या व्यतिरिक्त अन्य समित्या परिवहन प्राधिकरणास गठीत करता येईल.

३. या समित्यावर समिती अध्यक्षांच्या मान्यतेने आवश्यक अशा व्यक्ती अथवा संस्था यांना प्रतिनिधी म्हणून निमंत्रित करता येईल.

४. या समित्या परिवहन प्राधिकरणाद्वारे निर्धारित आणि निर्देशित विषयांचा अभ्यास करून त्यांच्या शिफारशी परिवहन प्राधिकरणाला सादर करतील.

(८) नागपूर एकीकृत महानगर परिवहन प्राधिकरणास यथावकाश वैधानिक अस्तित्व देण्यात येईल.

(९) अशासकीय सदस्यांना नियमानुसार प्रवास व दैनिक भत्ता देय राहील.

(१०) नागपूर एकीकृत महानगर परिवहन प्राधिकरणावर होणारा खर्च नागपूर महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत करण्यात येईल.

(१०) सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२२०२१८१५१९५७२९२५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

(विजय चौधरी)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :

१. मा. राज्यपाल महोदयांचे सचिव, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. मंत्री (नगर विकास), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

४. मा. मंत्री (परिवहन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा. राज्यमंत्री (नगर विकास), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
७. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), मंत्रालय, मुंबई.
८. अपर मुख्य सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई.
९. अपर मुख्य सचिव (सार्वजनिक बांधकाम), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१०. प्रधान सचिव (नवि-१), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. प्रधान सचिव (नवि-२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. प्रधान सचिव (परिवहन), मंत्रालय, मुंबई.
१३. प्रधान सचिव (पर्यावरण), मंत्रालय, मुंबई.
१४. प्रधान सचिव (विधी व न्याय), मंत्रालय, मुंबई.
१५. प्रधान सचिव (विशेष प्रकल्प), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१६. विभागीय आयुक्त, नागपूर.
१७. जिल्हाधिकारी, नागपूर.
१८. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर.
१९. महानगर आयुक्त, नागपूर महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, नागपूर.
२०. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉ. लि., नागपूर.
२१. सभापती, नागपूर सुधार प्रन्यास, नागपूर.
२२. आयुक्त, नागपूर महानगरपालिका, नागपूर.
२३. परिवहन आयुक्त, पुणे.
२४. पोलीस आयुक्त, नागपूर शहर.
२५. पोलीस अधिक्षक, नागपूर ग्रामीण.
२६. उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, मुंबई.
२७. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, मुंबई.
२८. उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र विमानतळ विकास कंपनी, मुंबई.
२९. महाव्यवस्थापक, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर आंतरराष्ट्रीय विमानतळ, नागपूर.
३०. महाव्यवस्थापक, मध्य रेल्वे, मुंबई.
३१. महाव्यवस्थापक, दक्षिण पूर्व मध्य रेल्वे, नागपूर विभाग, नागपूर.
३२. महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर.
३३. महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई/ नागपूर.
३४. संचालक, नगर रचना व मुल्यनिर्धारण विभाग, पुणे.
३५. मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ, नागपूर.
३६. मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नागपूर.
३७. प्रादेशिक अधिकारी, पर्यावरण विभाग, नागपूर.
३८. प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, नागपूर शहर.
३९. प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, नागपूर ग्रामीण.
४०. निवडनरत्ती (नवि-७).